

A Figyelő, az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) és a Volksbank Zrt. 2005 januárjában közös kutatást indított a kis- és közepes vállalkozások üzleti helyzetének, rövid távú kilátásainak feltárására és e cégcsoport üzleti helyzetét befolyásoló gazdasági és intézményi tényezők és hatások felmérésére. E vizsgálat során negyedévente összesen 300, a feldolgozóipar, az építőipar és a szolgáltatások területén működő céget kérdeztünk meg, és elemezzük az eredményeket. A minta negyedévről negyedévre azonos szerkezetű marad, a megkérdezett vállalatok reprezentálják a kis- és közepes cégek csoportjának gazdasági teljesítményét és ágazati megoszlását.

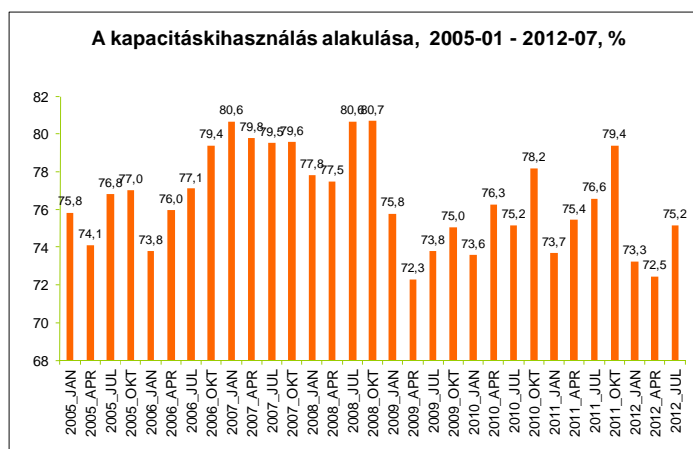
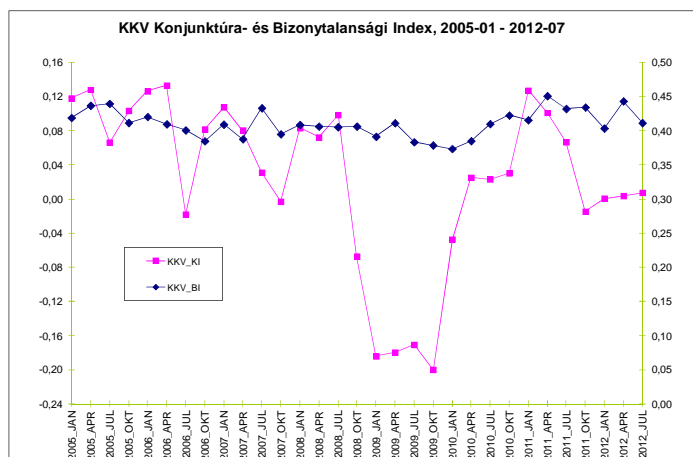
2012 második negyedévében valamelyest emelkedtek a kis és közepes vállalkozások jelenlegi üzleti helyzetére vonatkozó indikátorok értékei, azonban alulmúlják az egy éve tapasztalt eredményeket. A jövőre irányuló várakozások a jelenre vonatkozó megállapításokkal ellenkező irányba változtak az elmúlt három hónap során: az indexek közül csak a beruházási aktivitásé nőtt az előző negyedévhez képest, a többi mutató szintje csökkent. Összességében a KKV Konjunktúraindex értékének stagnálása figyelhető meg 2012 júliusában, amely így jelentősen elmarad az elmúlt év azonos időszakában mért szinttől. A Bizonytalansági Index az előző negyedévben regisztrált növekedése után 2012 második negyedévében ismét csökkent, ami azt jelenti, hogy enyhült a vélemények különbözősége a kis és közepes vállalkozások jelenlegi és várható üzleti helyzetének megítélését illetően.

Konjunktúra- és Bizonytalansági Index

2012 második negyedévében valamelyest emelkedtek a kis és közepes vállalkozások jelenlegi üzleti helyzetére vonatkozó indikátorok értékei, azonban alulmúlják az egy éve tapasztalt eredményeket. A jövőre irányuló várakozások a jelenre vonatkozó megállapításokkal ellenkező irányba változtak az elmúlt három hónap során: az indexek közül csak a beruházási aktivitásé nőtt az előző negyedévhez képest, a többi mutató szintje csökkent. Összességében a KKV Konjunktúraindex értékének stagnálása figyelhető meg 2012 júliusában, amely így jelentősen elmarad az elmúlt év azonos időszakában mért szinttől. A Bizonytalansági Index az előző negyedévben regisztrált növekedése után 2012 második negyedévében ismét csökkent, ami azt jelenti, hogy enyhült a vélemények különbözősége a kis és közepes vállalkozások jelenlegi és várható üzleti helyzetének megítélését illetően. Figyelemre méltó a konjunktúraindex jelentős csökkenése a részben külföldi vállalkozások esetében – e háttérjellemző szerint csak a tisztán hazai tulajdonú cégek körében emelkedett a mutató. A létszámkategóriákat tekintve az indikátor emelkedését csak a 20-49 fős cégek esetében figyelhetjük meg, míg az exporttevékenység alapján megállapítható, hogy a kizárólag vagy többnyire belpiacra termelő vállalatok körében nőtt a mutató.

Kapacitáskihasználtság

A kapacitáskihasználtság átlagos szintjének 2011 végén kezdődő csökkenése emelkedésbe fordult az elmúlt három hónap során, így jelenleg 75%-on áll a mutató értéke, ami azonban 2 százalékponttal alacsonyabb, mint a tavaly ilyenkor mért adat. A tőkehasznosítási mutató növekedése ugyanakkor nem tekinthető általánosnak az összes vállalati kategóriában. Visszaesett a kapacitáskihasználtság a

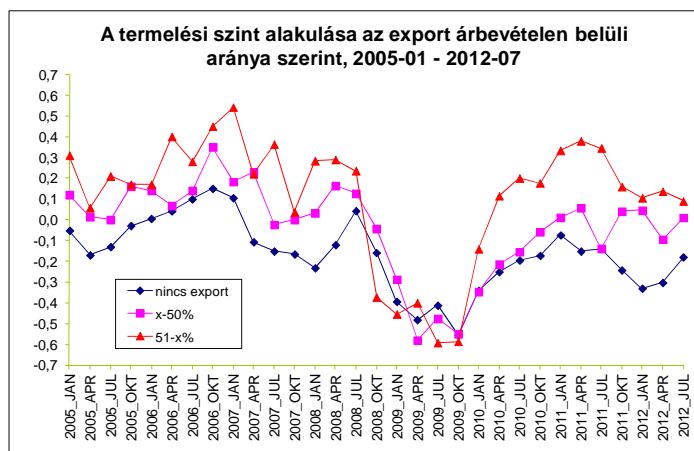
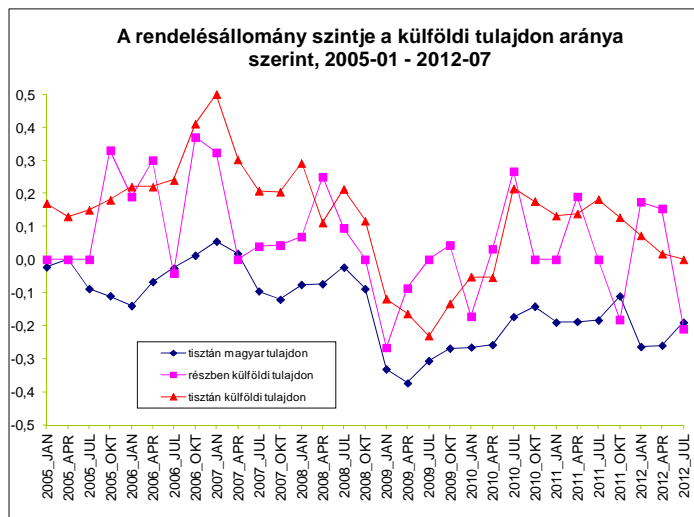
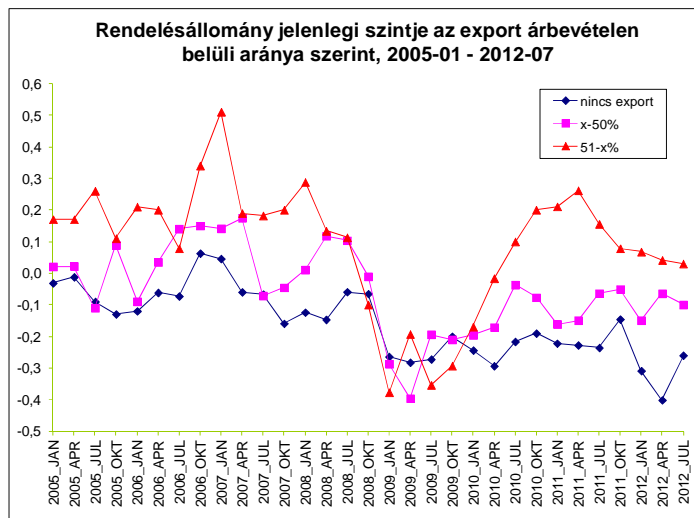
résben külföldi kézben lévő vállalkozások, illetve a közepes méretű (50-99 fős) cégek körében, exporttevékenység tekintetében pedig a részben exportáló, de többnyire belföldre termelő vállalkozások esetében. Gazdasági ágak szerint viszont minden kategóriában pozitív irányú elmozdulás történt.

Rendelésállomány

A kkv-k termékei és szolgáltatásai iránti kereslet stagnált az előző negyedévhez képest: a vállalkozások 31%-a számolt be alacsony, 15%-a pedig magas rendelésállományról. A cégek exporttevékenysége alapján elmondható, hogy az elmúlt három hónap során a kizárólag belpiacra termelő cégek körében bővült a termékek és szolgáltatások iránti kereslet, míg az exportáló vállalatok stagnálásáról számoltak be. A cégek tulajdonosi hátterét tekintve a részben külföldi kézben lévő vállalkozások között nagymértékben emelkedett az alacsony rendelésállományról beszámoló cégek aránya. A kizárólag külföldi, illetve a kizárólag hazai tulajdonú cégek között 2, illetve 4 százalékponttal csökkent ez az arány. A termékek és szolgáltatásaik iránti legnagyobb keresletről a tisztán külföldi tulajdonban álló vállalkozások számoltak be. A létszámkategóriákat tekintve egyedül a közepes (50 és 99 fő közötti) cégek esetében tapasztalhattuk a kereslet szűkülését. A legkisebb, 20-49 főt foglalkoztató cégek körében figyelhető meg a rendelésállomány legnagyobb mértékű emelkedése. A gazdasági ágakat illetően az elmúlt negyedévi változások heterogén képet mutatnak. A feldolgozóiparban stagnáló kereslet tapasztalható, míg a kereskedelem, illetve a gazdasági szolgáltatások területén működő vállalkozások körében jelentős növekedést láthatunk. Fontos kiemelni, hogy a rendelésállomány mutatója az építőipari cégek körében tovább csökkent az elmúlt negyedévben, aminek eredményeképpen a felmérésorozat során a legalacsonyabb értéket vette fel.

Termelési szint és üzleti helyzet

A többi konjunktúramutatóhoz hasonlóan a termelési szint indikátora is kissé emelkedett az elmúlt három hónap során. Ez annak ellenére történt meg, hogy a termelési szint növekedését jelző cégek aránya kissé csökkent. Ugyanakkor ennél nagyobb arányban csökkent a termelési szint csökkenését tapasztaló cégek aránya. A tulajdonosi hátteret tekintve megállapítható, hogy komoly mértékben visszaesett a részben külföldi tulajdonban lévő cégek mutatója, míg a tisztán hazai vagy tisztán külföldi tulajdonosi körrel rendelkező vállalkozások mutatója növekedett. A döntő részben exportáló cégek körében csökkent a termelési szint mutatója, azonban ennek ellenére továbbra is körükben éri el a legmagasabb értéket az indikátor. Létszámkategóriákat vizsgálva elmondható, hogy a termelési szint mutatója az 50 főnél nagyobb cégek körében nem változott az elmúlt negyedév során, az ennél kisebb vállalkozások esetében a mutató értéke viszont markáns

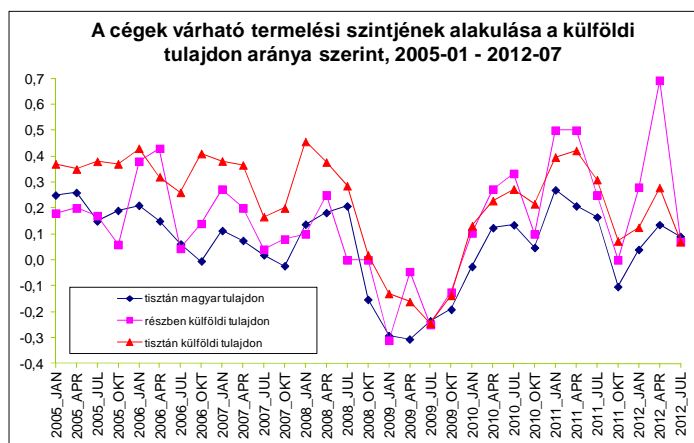
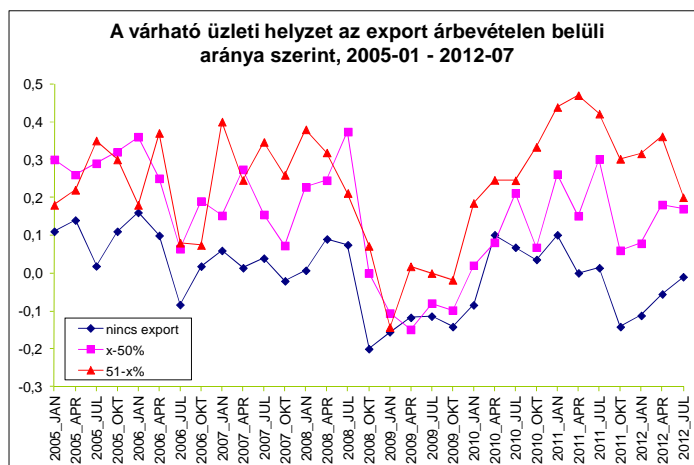
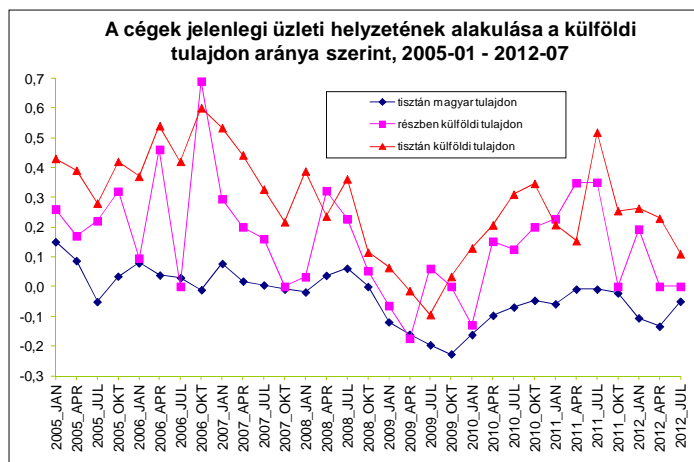

növekedést mutat. Gazdasági ágak tekintetében pedig a gazdasági szolgáltatások területén működő cégek kivételével valamennyi szektorban visszaesett a termelési szint csökkenését jelző vállalkozások aránya.

A cégek beszámolóinak alapján az üzleti helyzet tekintetében sem történt jelentős változás az elmúlt negyedévhez képest, minimális pozitív irányú elmozdulás tapasztalható. A cégek méretét figyelembe véve megállapítható, hogy csak az 50-99 fős cégek üzleti helyzetét jelző mutatója csökkent az elmúlt három hónap során; körükben 15 százalékponttal csökkent a jó üzleti helyzetről beszámoló cégek aránya, ami így 17%-os szinten áll. A tisztán külföldi tulajdonban álló vállalatok esetében csökkent, a vegyes tulajdoni háttérű cégek körében stagnált, míg a hazai kézben álló vállalkozások esetében pedig nőtt a mutató. Az exportáló cégek továbbra is kedvezőbb üzleti helyzetet jeleztek, mint a belpiacra termelő vállalkozások. A gazdasági ágakat tekintve a jó üzleti helyzetben lévő cégek részesedése továbbra is a feldolgozóipari vállalkozások körében a legmagasabb, még ha a szegmensben csökkent is az arányuk az elmúlt három hónap során. Jó üzleti helyzetről legkisebb részben az építőipari cégek számoltak be, az ágazatban működő vállalatoknak mindössze 9% értékelte pozitívan a helyzetét – ez az arány az idei évben folyamatosan csökkenő trendet mutat.

Üzleti várakozások

2012 második negyedévében megtört a várható üzleti helyzet mutatójának tavalyi év végén indult emelkedése: a cégek 26%-a számít jó üzleti helyzetre (ez 4 százalékponttal alacsonyabb az áprilisban mértéknél), és az előző negyedévhez hasonlóan 18%-uk vár rossz üzleti helyzetet. A létszámkategóriákat illetően megállapítható, hogy az 50 és 99 fő közötti cégek körében visszaesett az üzleti helyzetre vonatkozó várakozások mutatója, míg a többi kategóriában ennek emelkedése tapasztalható. Az export értékesítésen belüli aránya szerint pedig csak a belpiacokra termelő vállalatok körében nőtt a várható üzleti helyzet indikátora. Gazdasági ágak tekintetében a várható üzleti helyzet mutatója egyedül a gazdasági szolgáltatásokkal foglalkozó cégek körében nőtt az elmúlt három hónap során. Jelentős negatív irányú elmozdulás történt az előző negyedévhez képest az építőipari cégek körében is, hiszen megduplázódott a rossz üzleti helyzetet prognosztizáló vállalatok aránya körükben: ez a cégek 33%-ára jellemző. A cégvezetők a következő fél évben várható termelési szintre is borúlátóbban tekintenek: 6 százalékpontos visszaesés után 28%-uk bízik a termelési szint növekedésében, és 17%-uk számít ennek csökkenésére, amely arány 1 százalékponttal alacsonyabb az áprilisban mértéknél. Az előző negyedévben megfigyeltekkel ellentétben a létszámot, a tulajdonosi háttérrel és a gazdasági ágat tekintve most nem található olyan cégcsoport, ahol nőtt volna a várható termelési szint mutatója az elmúlt három hónapban. Az

üzleti helyzet és a termelési szint mellett a cégek a kapacitáskihasználás tekintetében is kedvezőtlenebb folyamatokat prognosztizálnak, mint az előző negyedévben.

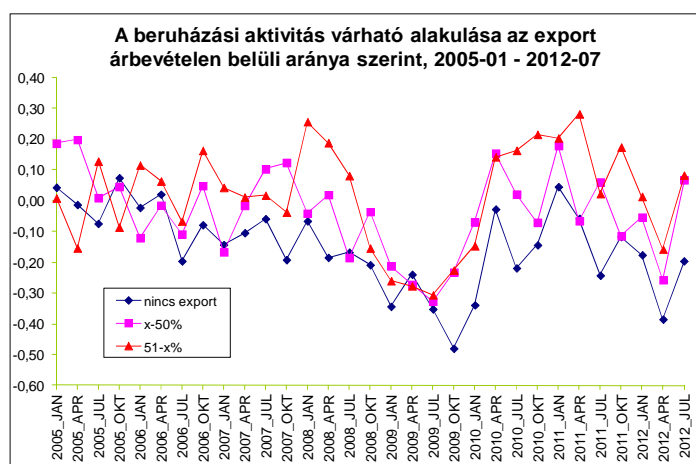
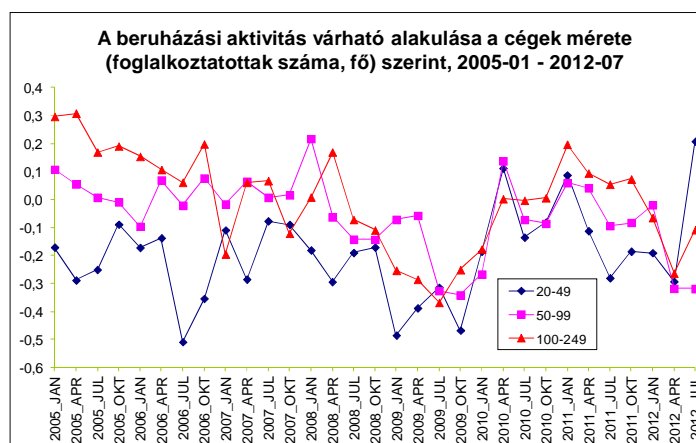
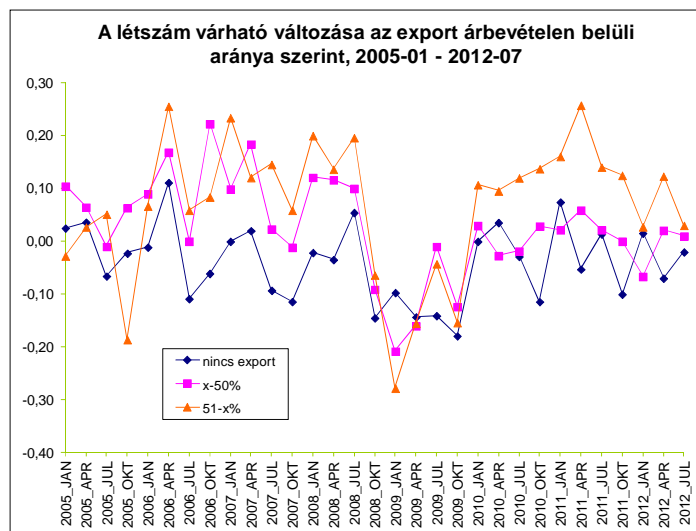
A létszám és a beruházások várható alakulása

Nem történt számottevő változás a kis és közepes vállalkozások létszámra vonatkozó terveiben: a következő fél év során a cégek 10%-a tervez munkaerő-felvételt (az előző félévben 13% volt ez az arány), és szintén 10%-uk elbocsátást, amely arány 3 százalékponttal alacsonyabb az előző negyedévben tapasztaltaknál. A várható létszám mutatója csökkent a legnagyobb (100-249 fős) vállalkozások körében, a többi létszámkategóriában emelkedés figyelhető meg. Az exporttevékenység tekintetében az indikátor csökkenése állapítható meg az exportáló cégek esetében, azonban a belpiacon értékesítő cégek mutatója javult. Gazdasági ágak szerint vizsgálva a mutatót megállapíthatjuk, hogy az kizárólag a feldolgozóiparban növekedett, a gazdasági szolgáltatók körében stagnált, az építőipari és a kereskedelmi vállalatok esetében pedig csökkent. A várható létszámváltozást figyelembe véve és a felvétel során kapott eredményeket a vizsgált sokaság, a több mint 9300 kis- és közepes vállalkozás egészére vetítve a következő félévben, ha a cégvezetők terveiknek megfelelően cselekednek, akkor nagyjából 9000 fővel fog csökkenni a foglalkoztatottság. Hasonló visszaesérről utoljára 2010 áprilisában számolhattunk be.

A jövőre irányuló várakozások közül egyedül a beruházási aktivitás alakulásában lehet javulásra számítani a következő hónapokban. Az eredmények szerint a cégek 31%-a nem tervez beruházást, 12%-a tervez csökkentést és 14%-uk szeretné növelni beruházási aktivitását. A beruházások bővülése a cégek méretét, exporttevékenységét és működési szektorát illetően valamennyi vállalati kategóriában megfigyelhető az építőipari vállalatokat leszámítva.

Az árak alakulása

A cégek válasza alapján a kis- és közepes vállalkozások árainak további csökkenésére lehet számítani a következő félév során. A belföldi értékesítési árakat a cégek 6%-a csökkentené és 54%-uk nem kíván azokon változtatni. Ezzel szemben a cégek 4%-a tervezi az inflációnál jobban, 18%-uk pedig az inflációval azonos módon emelni árait a következő fél évben. A különböző gazdasági ágak vállalatai közül a kereskedelem területén működő cégek tervezik legnagyobb arányban emelni belföldi árait.

Makrogazdasági tendenciák: a magyar gazdasági helyzet várható alakulása és nemzetközi megítélése

Az MNB inflációs jelentése szerint a jegybank az idén 1,4 százalékos GDP-csökkenést, jövőre pedig 0,7 százalékos növekedést vár a magyar gazdaságra. A Nemzetközi Valutaalap (IMF) október eleji jelentésében közölt előrejelzése szerint az idén 1 százalékkal csökken, jövőre 0,8 százalékkal nő a magyar bruttó hazai termék. A Moody's hitelminősítő prognózisa szerint idén 1,4 százalékkal zsugorodhat a magyar gazdaság, és jövőre is csak 0,3 százalékkal növekedhet.

A Moody's jelentése szerint a bankadó teljes összegének jövő évi fenntartása miatt jövőre is veszteséges lesz a bankszektor, emellett ez a lépés negatívan érinti a tőkeemelési mutatókat és visszaveti hitelezési képességüket is.

Az IMF jelentése szerint a GDP-arányos teljes finanszírozási szükséglet alapján Magyarország a világ legsérülékenyebb országai között van. A feltörekvő piacok között a teljes magyar ideai GDP-arányos finanszírozási szükséglet a harmadik legjelentősebb, és a magyar gazdaság pénzügyi sebezhetősége szembetűnő régiós összehasonlításban is.

Az államadósság Magyarországon jó ideje nem tud érdemben csökkenni és várhatóan jövőre újra emelkedik az adósságráta, mivel a GDP csökkenése miatt változatlan adósságállomány mellett is emelkedik a mutató.

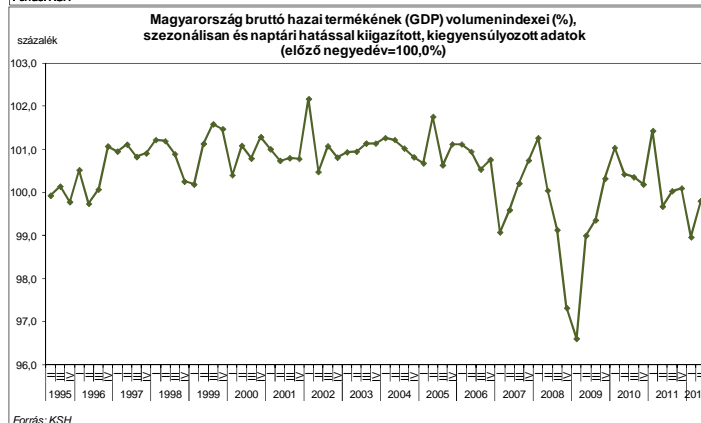
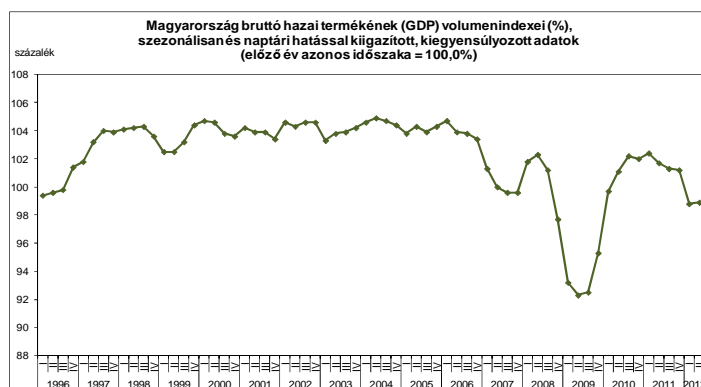
A Fitch Ratings elemzője arra figyelmeztette Magyarországot, hogy amennyiben nem születik hitelmegállapodás Magyarország, a Nemzetközi Valutaalap és az Európai Unió között, akkor biztosan megmarad a további leminősítésre utaló negatív kilátás Magyarország adósságkockázati besorolásán.

Előrejelzések

A Magyar Nemzeti Bank szeptember végi inflációs jelentésében publikálta legfrissebb előrejelzéseit, amely szerint az idén 1,4 százalékos GDP-csökkenést, jövőre pedig 0,7 százalékos növekedést vár. Az MNB szerint az éves átlagos infláció 2012-ben 5,8 százalék, 2013-ban 5,0 százalék lesz. A jegybank az idén 2,1 százalékos, jövőre 3,6 százalékos GDP-arányos többletet vár a folyó fizetési mérlegben.

A kormány hivatalos várakozása 1,2 százalékos GDP-visszaesés az idei évre és 0,9 százalékos növekedés jövőre.

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) október eleji, Világgazdasági Kilátások című jelentésében közölte legfrissebb előrejelzéseit, melyek szerint az idén 1 százalékkal csökken, jövőre 0,8 százalékkal nő a magyar bruttó hazai termék. (Az IMF legutóbbi, áprilisi jelentésében még 2012-re stagnálást, 2013-ra pedig 1,8 százalékos növekedést várt.) Az októberi jelentésben 5,6 százalékos átlagos ideai fogyasztói áremelkedést, 2013-ra 3,5 százalékos inflációt vár az IMF. A folyó fizetési mérleg többletét tekintve az IMF az idei évben valamivel alacsonyabb, a korábban jósolt 3,3 százalékos GDP-arányos többlet helyett 2,6 százalékos többletet, jövőre pedig magasabb, a korábban várt 1,2 százalék helyett 2,7 százalékos szufficitet vár. Az IMF becslése szerint a

munkanélküliek aránya a tavalyi 11 százalékról az idén 10,9 százalékra, jövőre 10,5 százalékra csökkenhet.

Moody's előrejelzés

A Moody's hitelminősítő elemzői a kormánynál lényegesen pesszimistábban látják a magyar gazdaság kilátásait. Prognózisuk szerint idén 1,4 százalékkal zsugorodhat a magyar gazdaság, és jövőre is csak 0,3 százalékkal növekedhet. A gazdasági növekedés beindulását hátráltatják strukturális tényezők is, így például a magas munkanélküliség. Az ország gazdasági problémáit csak fokozza a kiszámíthatatlan gazdaságpolitikai környezet, amely arra készíti a bankokat (és az anyabankokat), hogy csökkentsék kitettséget.

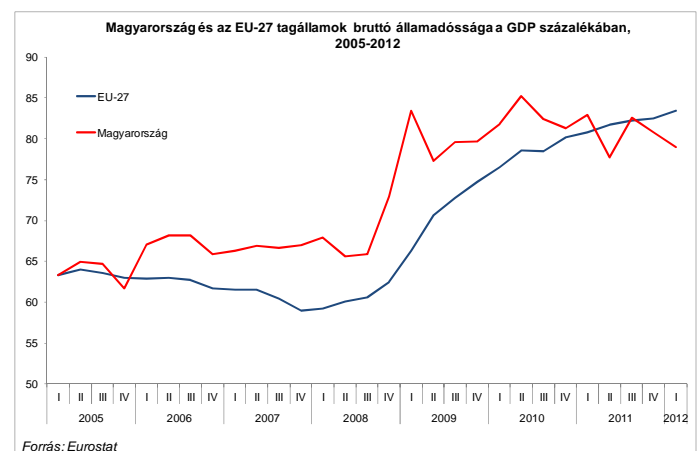
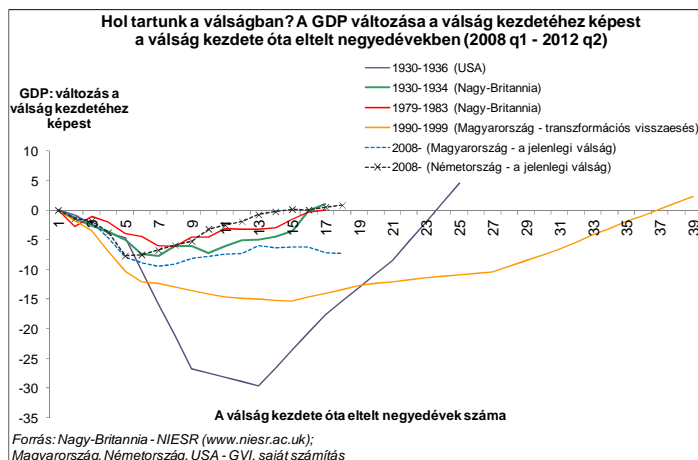
A Moody's jelentése szerint a bankadó teljes összegének jövő évi fenntartása miatt jövőre is veszteséges lesz a bankszektor, emellett ez a lépés negatívan érinti a tőkeigyelelési mutatókat és visszveti hitelezési képességüket is. A hitelminősítő jelentésében az is szerepel, hogy az általuk minősített 8 bank közül csupán 3 pénzintézet volt nyereséges 2011-ben és 2012 első felében: az OTP, a Budapest Bank és a K&H Bank. Mindeközben a gazdasági növekedés a 2008-as globális pénzügyi válság kirobbanása óta stagnál, ami külső és belső tényezők együttes hatása.

A Moody's részéről azt is kijelentették, hogy csak akkor fogják megváltoztatni Magyarország megítélését, ha a kormány tartható költségvetési intézkedéseket hoz a gazdasági növekedés ösztönzésére.

Finanszírozási szükséglet

Az IMF októberi jelentése szerint a GDP-arányos teljes finanszírozási szükséglet alapján Magyarország a világ legsérülékenyebb országai között van. A feltörekvő piacok között a teljes magyar ideai GDP-arányos finanszírozási szükséglet a harmadik legjelentősebb. Jövőre még ennél is nagyobb lehet az ország forrásbevonási igénye, amit csak Pakisztán ráutaltsága előz meg. A 26 vizsgált feltörekvő ország teljes ideai átlagos finanszírozási szükséglete a GDP-hez mérten 9,2 százalék, míg a jövő évi átlag ennél mérsékeltebb, 7,8 százalék lesz az IMF kimutatása szerint. Ehhez képest Pakisztánnak idén 30, jövőre 31 százalékos lesz a GDP-arányos forrászükséglete, míg lejárató adóssága a bruttó össztermékének 24 százalékát éri el. Második helyen Brazília áll 17,9 százalékos ideai teljes finanszírozási igényével, és nem sokkal tőle lemaradva Magyarország, 16,7 százalékkal. Jövőre viszont Magyarország helyet cserélhet Brazíliával, nálunk ugyanis a GDP közel 19 százalékára nő a teljes finanszírozási szükséglet, míg a braziloknál 17 százalék lesz a mutató. A lejárató adósságot a GDP-hez viszonyítva is kirívó a magyar érték az ideai 13,8 és a jövő évi 16,2 százalékkal.

Szembevetve a magyar gazdaság pénzügyi sebezhetősége régiós összehasonlításban is. Globálisan akad magasabb

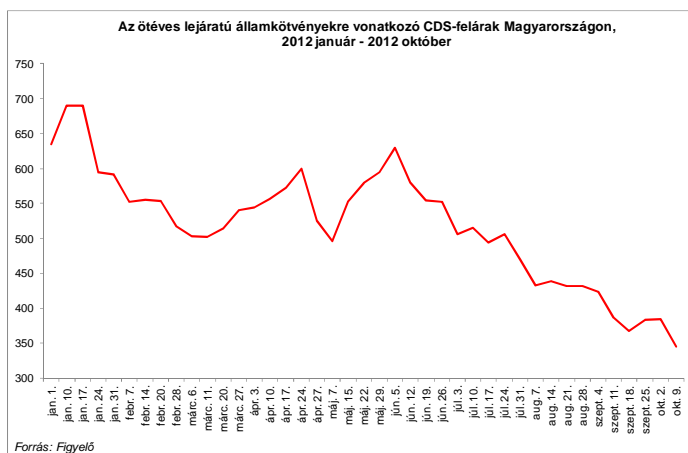
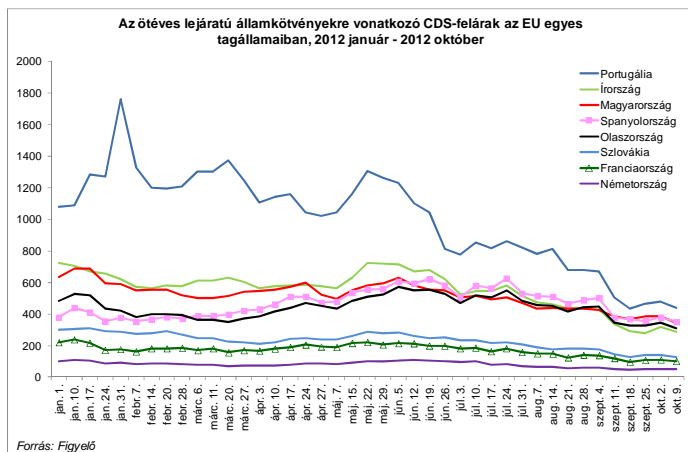
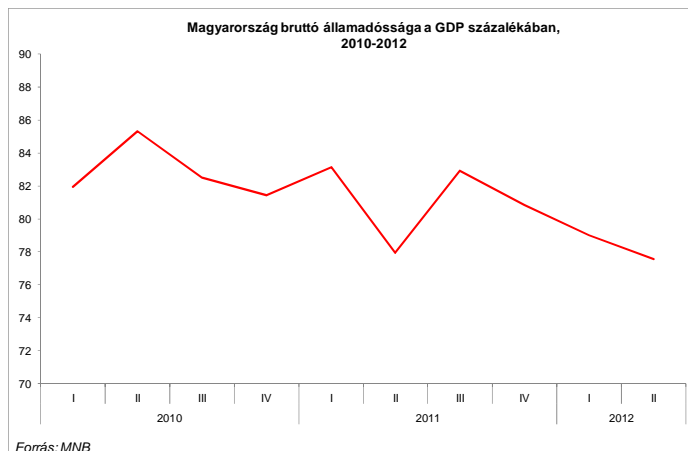
finanszírozási igényű ország, a fejlett államok toplistáját Japán vezeti 60 százalék feletti 2013-as mutatóval, majd az USA (27,3 százalék), Olaszország (25,3 százalék) és Spanyolország (21,3 százalék) következnek. Szlovákia vagy Csehország mutatói azonban jóval a magyar alatt vannak, egyik ország esetében sem éri el a GDP 13 százalékát az ideai vagy a jövő évi teljes finanszírozási igény, míg a GDP-arányos adósságlejárat a 10 százalékos szintet súrolja mindkét esetben. Lengyelország finanszírozási helyzete is lényegesen kedvezőbb a magyarénál, itt a lejárató adósság mindkét évben a 8 százalékos szint körül mozog, míg a teljes finanszírozási igény 11,5 százalékos szinten stabilizálódik a vizsgált időszakban. A román vagy a bolgár adat is sokkal kedvezőbb a magyarénál, vagyis egyértelmű, hogy Magyarország a térség pénzügyileg legsebezhetőbb állama. A problémát a külső forrásra való nagy ráutaltság jelenti, illetve az adósság devizaszerkezete is rendkívül kedvezőtlen, hiszen nagyjából fele-fele arányban vagyunk forintban és külföldi devizában eladósodva.

Államadósság

Az Államadósság Kezelő Központ Zrt. júniusi statisztikája szerint az országnak az ideai harmadik negyedévben 1935,1 milliárd forint, a negyedik negyedévben pedig 1354,7 milliárd forint értékű adóssága jár le. Jövőre összesen 3418 milliárd forintnyi lejárató adóssága lesz Magyarországnak. A tetemes forrásszükséglet gyakorlatilag háromféleképpen mérsékelhető: alacsony államháztartási hiánnyal, kedvező kamatkörnyezettel, ami az adósságmegújítás költségeit apasztja, továbbá fontos a kedvező árfolyamszint is, mivel a devizaadósság forintértéke ezzel csökkenhet. A hazai forrásszűkét és az ezzel párosuló tetemes finanszírozási igényt az uniós források csak tompítani tudják, de a negatív hatást nem kapcsolják ki. Az államadósság Magyarországon jó ideje nem tud érdemben csökkenni (az ideai javulást a magán-nyugdíjpénztári megtakarítások államosítása eredményezte), de várhatóan jövőre újra emelkedik az adósságráta, mivel a recesszió ideje beköszöntével a GDP csökkenése miatt a változatlan adósságállomány mellett is emelkedik a mutató.

IMF-megállapodás

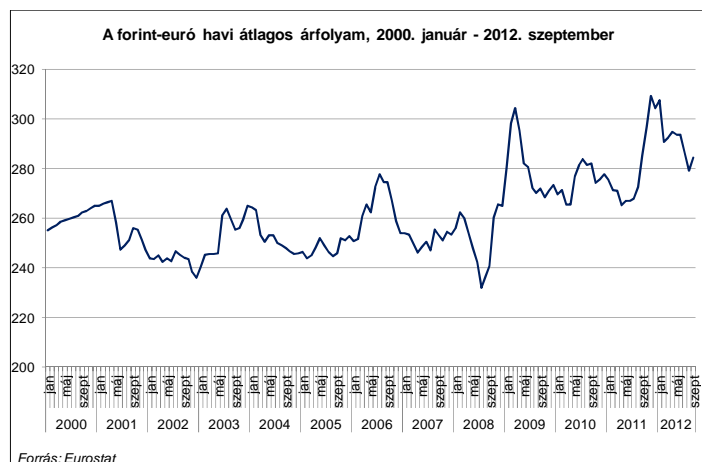
A City egyik legnagyobb gazdaságelemző háza, a Capital Economics közgazdászai október eleji elemzésükben közölték: most már valószínűbbnek tartják, hogy az IMF/EU-megállapodás végül is létrejön, mint azt, hogy nem. Ezzel egy időben meredek csökkenéssel ideje mélypontjára esett a magyar államadósság-törlesztési kockázat biztosítási tranzakcióinak árazása a londoni piacon. Az év eleji árfolyamrekordok óta csaknem folyamatos a csökkenés. (A CDS azt mutatja, hogy mekkora kockázata van annak, hogy a magyar állam nem tudja visszafizetni a hiteleit, az erről szóló biztosítás árát jelzi a CDS-árazás.) A magyar szuverén kötvénykötelezettségek CDS-középfolyama az idén most először süllyedt 330 bázispont alá Londonban. Ez azt jelenti,

hogy egységnyi, tízmillió euró névértékű ötéves magyar államkötvényre jelenleg 320 ezer eurót valamivel meghaladó éves középárfolyamon kínálnak határidős törlesztéskockázat-biztosítási kontraktusokat a londoni piacon. Az idei év első kereskedési hetében még 750 bázispont feletti magyar CDS-árfolyamrekordokat mértek Londonban.

A Fitch Ratings elemzője arra figyelmeztette Magyarországot, hogy „IMF-megállapodás nélkül ne próbálkozzon”. Amennyiben nem születik hitelmegállapodás Magyarország, a Nemzetközi Valutaalap és az Európai Unió között, akkor bizonyosan marad a további leminősítésre utaló negatív kilátás Magyarország adósságkockázati besorolásán. A Fitch Ratings hitelminősítő elemzője szerint a leminősítésre utaló negatív kilátás fennmarad, ha a tárgyalások megszakadnak. A Fitch 2012 januárjában vonta meg a befektetési ajánlású szuverén devizaadós-osztályzatot Magyarországtól. Magyarországnak egyetlen nagyobb hitelminősítőnél sincs a befektetésre ajánlott adósságkockázati besorolása, ugyanakkor a másik két nagy hitelminősítőnél, a Moody'snál és az S&P-nél is negatív kilátás van érvényben. Emellett Magyarország idén nem lépett ki a nemzetközi pénzpiacokra, a kormányzat szerint erre az IMF-megállapodás után kerülhet sor.

Forrás: index.hu, napi.hu, vg.hu, portfolio.hu

Nemzetközi tendenciák

A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexének értéke újabb (az előző havinál gyengébb) visszaesést mutatott 2012 augusztusában. A jelenlegi üzleti helyzet megítélése csak enyhén romlott júliushoz képest, de a közeljövőre vonatkozó várakozások jóval pesszimistábbakká váltak. A GVI aszinkronitási indexe szerint az Ifo üzleti bizalmi indexét a múlt havinál nagyobb bizonytalanság jellemzi. A kutatók úgy látják, a német gazdasági növekedés bizonytalanná vált. A francia statisztikai hivatal (INSEE) augusztusi felméréseinek eredményei azt mutatják, hogy a francia ipari konjunktúra helyzete továbbra is alacsony szintű. A vállalatvezetők véleménye alapján összeállított üzleti bizalmi index értéke egy ponttal nőtt, de még mindig jóval hosszú távú átlagos értéke alatt van. A gazdasági fordulópontra mutatója továbbra is kedvezőtlen konjunkturális helyzetet jelez. Az általános kilátásokat jellemző index stabilizálódott, de jóval hosszú távú átlagos értéke alatt van.

Németország (Ifo)

A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexe újabb – a megelőző havinál enyhébb – visszaesést mutatott 2012 augusztusában. A jelenlegi üzleti helyzet megítélése csak enyhén romlott, de a következő fél évre vonatkozó várakozások jóval pesszimistábbakká váltak. Az Ifo szakértői úgy látják, a német gazdasági növekedés bizonytalanná vált.

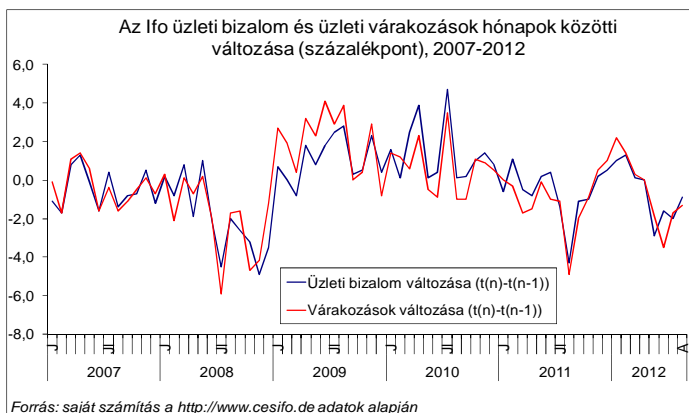
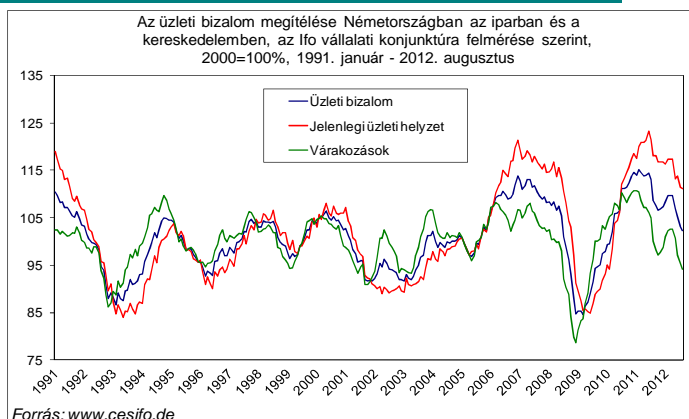
Az üzleti helyzet és a várakozások alakulása közötti rést mérő, a GVI által számított aszinkronitási index értéke enyhén nőtt augusztusban, tehát az üzleti bizalmi indexet nagyobb mértékű bizonytalanság jellemzi, mint a megelőző hónapban.

Az ipari vállalkozások körében az üzleti bizalmi index értéke háromhavi folyamatos visszaesés után növekedést mutatott. Ennek háttérében az áll, hogy az ipari vállalkozók jelenlegi üzleti helyzetüket enyhén jobbnak ítélték meg a megelőző havi nagy visszaesés után. A következő hat hónapra vonatkozó kilátásaik azonban romlottak. Az exportkeresletre vonatkozó várakozások közel három év óta először mutatnak negatív értéket.

A kis- és nagykereskedelem területén jelentősen romlott az üzleti bizalom szintje. A megkérdezett kiskereskedők mind jelenlegi üzleti helyzetüket, mind rövid távú üzleti kilátásaikat jóval kedvezőtlenebbnek ítélik meg, mint a megelőző hónapban. A nagykereskedelem területén működő cégek körében hasonló képet mutatnak az adatok. A jelenlegi üzleti helyzet megítélése jelentősen romlott júliushoz képest, a következő hat hónapra vonatkozó kilátások pedig már hatodik hónapja mutatnak visszaesést.

Az üzleti bizalmi index az építőipar területén enyhe csökkenést mutatott. A jelenlegi üzleti helyzet megítélése enyhén javult a megkérdezett építőipari vállalkozók körében, a következő féléves várakozásaik azonban tovább romlottak.

Forrás: Ifo (<http://www.cesifo-group.de>)

Franciaország (INSEE)

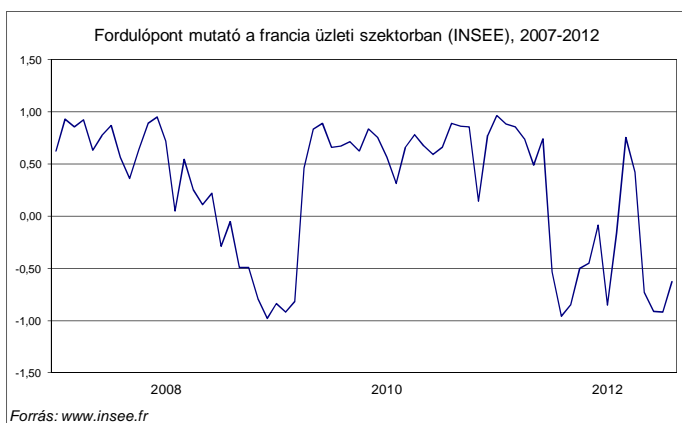
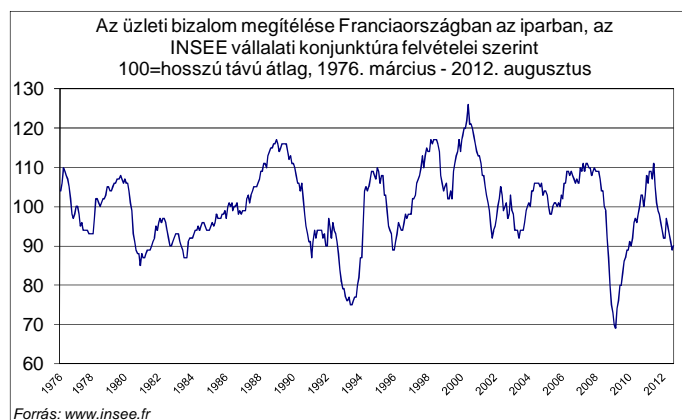
A francia statisztikai hivatal (INSEE) felmérése alapján az augusztusban megkérdezett vállalatvezetők véleménye szerint a francia ipari konjunktúra helyzete továbbra is alacsony szintű. Bár az INSEE üzleti bizalmi indexe egy ponttal emelkedett az elmúlt havi értékhez képest, de még mindig a 90 pontos küszöbérték körül mozog, tehát jóval hosszú távú átlagos értéke alatt.

Az augusztusi lendület ellenére a gazdasági fordulópont mutatója a kedvezőtlen konjunkturális helyzetet jelző zónában maradt.

Az ipari vállalatok vezetői elmúlt időszak kibocsátásukat továbbra is csökkenőnek látják. A késztermék-készletek volumene a vállalatvezetők megítélése szerint hosszú távú átlagos szintje közelében stabilizálódott. A teljes rendelésállomány mutatója csökkent és igen alacsony szintű. Ezzel ellentétben a külföldi rendelésállomány mutatója növekedett, de még mindig alacsony szintű.

A francia gazdasági növekedés a következő hónapokban várhatóan új lendületre kap, de még mindig gyenge lesz a növekedés üteme: a vállalatvezetők egyéni üzletmenetre vonatkozó prognózisa (mely a következő hónapok üzleti kilátásait összegzi) augusztusban három ponttal nőtt júliusi értékéhez képest, de az egyenlegmutató továbbra is egyértelműen hosszú távú átlagos szintje alatt van. Az általános kilátásokat jellemző index – mely a válaszadók ipari aktivitásra vonatkozó véleményét összegezve tükrözi – változatlan maradt júliusi értékéhez képest és továbbra is jóval hosszú távú átlagos értéke alatt tartózkodik.

Forrás: INSEE (<http://www.insee.fr>)

Írta: Makó Ágnes (elemző, GVI)
E-mail: agnes.mako@gvi.hu

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az
alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
2012 / szeptember, Budapest,
2012-10-27